

Vattentjänststrategi för Pargas fram till 2050

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 02.05.2024 § 32
944/14.05.00/2023

Beredare

Tf. teknisk chef Matias Jensen, tfn 044 358 5724
fornamn.efternamn@pargas.fi

En vattentjänststrategi för Pargas har utarbetats av stadens vattentjänstverk under 2023-2024.

Bakgrund

Målet fram till 2030 är att tydligt definiera vad "Västra Finlands Vattenstrategi 2050" innebär för skärgården i Pargas, särskilt dess största byacentrum. Detta omfattar Pargas, Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö. Inom Pargas finns även tre vattenandelslag med sina egna verksamheter.

Vattenstrategin för 2050, sammanställd av NTM-centralen, ger en övergripande bild av vattentjänsterna i västra Finland för större bosättningsområden, men behoven för vattentjänsterna i skärgården är inte tydligt inkluderade i strategin.

Syftet med utredningen är att konkretisera en vägkarta som beskriver hur vattentjänsterna i Åbolands skärgård ska utvecklas fram till 2030 och följa strategins riktlinjer fram till 2050. En viktig del av detta är att stärka skärgårdens livskraft och möjliggöra ökad inflyttning till området. För att uppnå detta behöver vattentjänsterna vara pålitliga och hållbara, vilket i sin tur bidrar till att stödja samhällsinfrastruktur. Det är viktigt att betona att vattentjänsterna inte är den enda faktorn som kommer att driva livskraften i kommunen. I stället ska de fungera som en stödjande faktor för att främja livskraften och bidra till dess utveckling.

I Pargas centrumområden säkerställs vattentillförseln genom Turun Seudun Vesi Oy:s (TSV) konstgjorda grundvatten från Virttaa ås. Men i skärgården möter vattentjänstverksamheten andra utmaningar än på fastlandet. Under året varierar vattenmängderna kraftigt på grund av deltidsboende, turism och sommargäster, vilket innebär att befolkningen i skärgården mer än fördubblas under sommaren jämfört med vintern.

Dessa stora skillnader i vattenmängder har tvingat kommunen, vattenandelslag och privata aktörer på de större öarna att investera i överdimensionerade anläggningar för vattenprocesser för att säkerställa vattenförsörjningen under sommarens korta högsäsong, som varar ungefär åtta veckor från midsommar till augusti.

För att garantera en livskraftig skärgård är det avgörande att vattentjänsterna fungerar för både åretruntboende och deltidsboende/sommargäster samt besökare. Grundvattenresurserna är begränsade i skärgården och endast havsvatten erbjuder obegränsade mängder råvatten för vattenproduktionen, men detta är kostsamt på grund av höga produktionskostnader.

De stora variationerna i avloppsvattenmängderna skapar utmaningar för avloppsreningsverken under året. Bebyggelsen utanför centrumområdena, där

vattentjänsterna oftast saknas, skapar säsongsbetonade utmaningar på reningsverken då slamtransporterna ökar stadigt under vissa perioder.

Uppdaterade utvecklingsplaner för vattentjänstverksamheten har inte gjorts på över tio år, och det skulle vara fördelaktigt att koppla sådana planer till vattentjänststrategin för att säkerställa verksamhetens effektivitet. I den ekonomiska planeringen och finansieringen av vattentjänstverksamheten är det viktigt att se anläggningarnas och nätverksinfrastrukturens behov av sanering och förnyelse som en helhet. Genom att ta hänsyn till dessa aspekter kan man säkerställa kontinuerliga och pålitliga vattentjänster som betjänar samhället.

Vattentjänststrategin ger en översikt över olika aspekter av vattenhanteringen i skärgården, inklusive befolkningens behov, tillgängliga vattenresurser, vatten- och avloppsverk, distributionssystem, nätverksinfrastruktur, avgifter, personalresurser och ekonomi. Den betonar också behovet av att utveckla resurser och samarbeta, samt att hantera ekonomi, egendom, investeringar och saneringar. Kompetensutveckling och effektivisering genom digitalisering och energieffektivitet är också viktiga fokusområden. Strategin tar även hänsyn till hälsa, miljöskydd, lagstiftning och tillsyn samt säkerhet och beredskap med tanke på klimatförändringarna.

Vattentjänstverksamheten i Pargas fram till 2050:

1. Investeringar och saneringar: Det finns ett behov av betydande investeringar och saneringar av anläggningar och rörnät under de kommande 10 åren för att upprätthålla servicenivån till kunderna.
2. Politiskt ansvar: Beslutsfattare har ett stort ansvar för att tillräckliga anslag för verksamheten finns. Beslutsfattare måste aktivt påverka och lobba för skärgårdens vattentjänster för att skapa förståelse och stöda fungerande vattentjänstverksamhet.
3. Bolagisering: Föreslås att verksamheten bolagiseras för att möjliggöra smidigare beslutsfattande och ekonomistyrning, samt för att höja verksamhetens anseende som arbetsgivare.
4. Personalresurser: Rekrytering av kompetent personal är en utmaning, särskilt i skärgårdsdelarna, vilket kräver hög prioritet i planeringen av personalresurserna.
5. Prissättning och anslutningsavgifter: Det krävs en mer rättvis prissättning mellan privata kunder och företag, samt ändringar i anslutningsavgifternas beräkningsgrunder för att vara mer lockande för företag att bygga nya verksamhetsutrymmen.
6. Miljöpåverkan och kolneutralitet: Investeringar i cirkulär ekonomi och digitalisering föreslås för att minska miljöpåverkan och uppnå kolneutralitet senast 2035.
7. Basservice: Vattentjänstverksamheten betraktas som en central del av kommunens basservice och bör garanteras tillräckliga resurser i alla situationer.

Kompletterande material	Utredning inför Vattentjänststrategi 2050 för Pargas stad i Åbolands skärgård Vägkarta för en framtida livskraftig åboländsk skärgård, 2022
Föredragande	Tf. teknisk chef Matias Jensen, tfn 044 358 5724 fornamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster tar del av strategin och för en remissdiskussion gällande denna.

Beslut

Sektionen förde en remissdiskussion kring utkastet och ärendet remitterades för vidare beredning.
